

Regionsudvalgets udtalelse om »En strategi for tjenester i det indre marked«

(2001/C 357/17)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om »En strategi for tjenester i det indre marked« [KOM(2000) 888 endelig],

under henvisning til Kommissionens beslutning af 13. februar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV«,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Lissabon,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Stockholm,

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om »Strategien for EU's indre marked« (KOM(1999) 624 endelig udg.),

under henvisning til sin udtalelse om »Udfordringer for erhvervspolitikken i den videnbaserede økonomi« (KOM(2000) 256 endelig CdR 185/2000 fin ⁽¹⁾),

under henvisning til sin udtalelse om »Innovation i en videnbaseret økonomi« (KOM(2000) 567 endelig CdR 468/2000 fin ⁽²⁾),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 134/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 6 den 7. maj 2001 med Pedro Sanz Alonso (E, PPE), leder af lokalregeringen i den autonome region La Rioja, som ordfører —

på den 39. plenarforsamling den 13.-14. juni 2001 (mødet den 13. juni) vedtaget følgende udtalelse.

Betragtninger og henstillinger

3. Regionsudvalget mener, at det indre markeds bidrag til opfyldelsen af målene om en bæredygtig økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed, er af afgørende betydning.

Generelt om tjenester i det indre marked

1. Regionsudvalget griber med tilfredshed denne mulighed for at fremsætte bemærkninger til Kommissionens meddelelse, som udstikker den generelle ramme for udviklingen af tjenester i EU's indre marked.

2. Det er glædeligt, at der i konklusionerne fra topmødet i Stockholm tages godt imod Kommissionens forslag i denne meddelelse om en strategi for tjenester i det indre marked.

4. Informationssamfundet har givet servicesektoren en ny dimension. Det er efter Regionsudvalgets opfattelse absolut nødvendigt, at der tages skridt til at fremme servicevirksomhedernes og i særdeleshed SMV's tilpasning til de nye fremgangsmåder for udbud og levering af tjenester ved hjælp af de nye teknologier.

Behovet for en strategi for tjenester i det indre marked

5. Regionsudvalget er enig i, at det er nødvendigt at anlægge en global strategi for tjenester i det indre marked. Servicesektorens kvalitet og konkurrenceevne skal forbedres,

⁽¹⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 10.

⁽²⁾ EFT C 253 af 12.9.2001, s. 20.

og de ændringer, som skal sikre dette, vil bidrage til den europæiske økonomis vækst. Kommissionen fremlagde i 1999 ⁽¹⁾ en strategi for EU's indre marked, hvori der opstilledes fire strategiske mål: forbedring af borgernes livskvalitet, effektivisering af EU's produkt- og kapitalmarkeder, forbedring af erhvervs klimaet og udnyttelse af fordelene ved det indre marked i en verden i forandring. Disse mål afspejles i strategien for tjenester i det indre marked.

6. Regionsudvalget er klar over, at den nye økonomi har ændret opfattelsen af grænser i forbindelse med økonomiske transaktioner. Dette forhold fremmer etableringen af det indre marked, eftersom forbrugerne har lige så let adgang til tjenester leveret af virksomheder i regioner eller lokaliteter i en anden medlemsstat, som til tjenester fra virksomheder i deres lokalområde, region eller hjemland.

7. Regionsudvalget må dog holde fast i, at informations-samfundet bør fremme integration og regional samhørighed og ikke skabe endnu større regionale forskelle ⁽²⁾ ved at splitte Europa op i regioner, som leverer tjenesteydelser, og regioner, som forbruger tjenesteydelser.

8. Infrastrukturerne, især på telekommunikationsområdet, vil fremover komme til at spille en vigtig rolle i leveringen af tjenester, og Regionsudvalget understreger derfor — med henvisning til forordningerne om strukturfondene og Samhørighedsfonden — nødvendigheden af at etablere og udvikle telekommunikationsinfrastrukturer, som giver alle regioner og kommuner i Europa mulighed for at levere elektroniske tjenester, samt forbedre de fysiske infrastrukturer, som er nødvendige for levering af ikke-elektroniske tjenester.

9. Regionsudvalget peger på behovet for at nedbringe telekommunikationsomkostningerne og noterer med tilfredshed, at liberaliseringen af sektoren i de seneste år har fået priserne på tjenester til at falde, samtidig med at tjenesteudbudet er blevet større. Det minder dog om, at forsyningspligten skal opfyldes, og at der skal stilles særlige ydelser til rådighed for handicappede og vanskeligt stillede befolkningsgrupper.

10. Informationssamfundet og dets implementering i servicesektoren har ikke alene sat skub i gennemførelsen af det indre marked i Europa, men har også skabt et globalt marked, hvor det er vanskeligt for regionalt forankrede SMV at operere

på lige vilkår. Regionsudvalget mener, at der her er behov for, at de regionale og lokale myndigheder får mulighed for at fremme etableringen og udviklingen af lokale og regionale virksomheder med et godt kendskab til de lokale og regionale kunders behov og smag, således at de kan levere tjenesteydelser på et konkurrencedygtigt grundlag. Regionalt forankrede SMV bør drive forretningsvirksomhed på det indre marked gennem optimal udnyttelse af informations- og kommunikationsteknologierne og især udnytte informations-samfundets instrumenter og infrastrukturer, så de kan operere på samme vilkår, som tilsvarende virksomheder uden for Europa.

11. Regionsudvalget er klar over, at det for nogle virksomheder og forbrugere er vanskeligt at anvende de elektroniske tjenester, og opfordrer derfor til, at der træffes passende uddannelsesforanstaltninger for at sætte virksomheder og forbrugere i stand til at anvende disse nye tjenester.

12. Manglen på kvalificeret arbejdskraft i Europa er ved at bremse udviklingen af elektroniske tjenester og dermed jobskabelsen. Uddannelse, især vedvarende uddannelse, bør prioriteres højt af regioner og kommuner for at give de regionale virksomheder, især SMV, bedre adgang til sektoren for elektroniske tjenester.

13. Regionsudvalget er klar over, at det er nødvendigt at fremme flersprogethed i udbuddet af elektroniske tjenester, hvis de europæiske forbrugere skal have adgang til denne nye type tjenester. Her har de regionale og lokale virksomheder, som er i tættest kontakt med de lokale forbrugere, et fortrin.

14. Regionsudvalget understreger behovet for at respektere de europæiske regioners og kommuners kulturelle særtræk. Inddragelse af den kulturelle faktor i leveringen af elektroniske tjenesteydelser giver langt flere kommercielle muligheder med deraf følgende vækstmuligheder inden for turisme og dertil relaterede tjenester samt øget efterspørgsel efter regionalt og lokalt håndværksfremstillede varer.

15. EU's kommende udvidelse bør efter Regionsudvalgets mening tages med i overvejelserne. Det indre marked vil snart omfatte nye lande, og det er derfor nødvendigt at arbejde på integrationen af dette marked inden udvidelsen og samtidig stille passende information og uddannelse til rådighed for de kommende medlemslande, således at de efter deres optagelse i EU kan indgå i det indre marked. De overgangsperioder, der fastsættes i tiltrædelsestraktaterne med hensyn til fri udveksling af tjenesteydelser, bør være af så kort varighed som muligt.

⁽¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om »Strategien for EU's indre marked«, KOM(1999) 624 endelig udg.

⁽²⁾ Kommissionens Anden Rapport om Økonomisk og Social Samhørighed.

Fjernelse af hindringer

16. Et integreret indre marked er et marked, hvor tjenester leveres uanset nationale grænser. Regionsudvalget er således enig med Kommissionen i, at de administrative hindringer skal overvindes og de lovgivningsmæssige vilkår harmoniseres, så de ikke gør det vanskeligt eller mindre attraktivt for virksomhederne at levere tjenester i en anden medlemsstat. Der bør anlægges en overordnet strategi, som gennem samordning med andre EU-politikker omfatter alle tjenester under hensyntagen til hvert enkelt områdes særlige karakteristika.

17. Regionsudvalget støtter etableringen af et effektivt system til bilæggelse af tvister, som beskytter forbrugernes økonomiske rettigheder i et integreret marked og styrker deres tillid til elektroniske tjenester. Et sådant system vil være særligt vigtigt i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner.

18. Regionsudvalget mener, at indførelsen af den fælles valuta vil fremme integrationen af det indre marked og være med til at fjerne mange af de nuværende hindringer for udvekslingen af tjenesteydelser i EU.

19. Regionsudvalget slår fast, at miljøkravene skal overholdes i forbindelse med levering af tjenester. Medlemsstaterne, regionerne, kommunerne og EU-institutionerne skal under alle omstændigheder overholde subsidiaritets- og proportionalitetsprincipperne på miljøområdet.

Strategiens gennemførelse i praksis

20. Regionsudvalget er enig i strategien, men anser den for meget ambitiøs i forhold til den foreslåede tidsplan. Selvom Kommissionen skal overholde de frister, der er fastsat i meddelelsen, er det efter Regionsudvalgets mening nødvendigt, at den er lydhør over for og tager hensyn til forslagene fra alle berørte aktører, dvs. medlemsstater, regioner og lokale myndigheder på den ene side og virksomheder og forbrugere på den anden side.

21. Regionsudvalget understreger vigtigheden af en analyse af hindringerne for den fri bevægelighed for tjenester og de mulige følger heraf for forskellige erhvervssektorer. Det dokument, som Kommissionen i begyndelsen af 2002 vil fremlægge om dette emne, vil danne grundlaget for de foranstaltninger, der skal fjerne disse hindringer. Derfor bør Kommissionens analyse være så præcis og udtømmende som muligt.

22. Regionsudvalget støtter Kommissionens initiativ til gennem offentlig høring at trække på erfaringerne hos forbrugere og virksomheder, som anvender eller leverer tjenester.

23. I de foranstaltninger, der opridses i meddelelsen, er der ikke taget højde deres anvendelse i de nye medlemslande, hvilket bør forberedes sammen med dem. En effektiv måde, hvorpå man kan udbrede kendskabet til strategien for det indre marked for tjenester, er ved at knytte kontakt med venskabsregioner og venskabsbyer i ansøgerlandene.

24. Regionsudvalget støtter den initiativpakke, som Kommissionen foreslår for at få fjernet hindringerne, og som omfatter gensidig anerkendelse, direkte anvendelse af traktaterne i de tilfælde, hvor der ikke er iværksat en overtrædelsesprocedure, anvendelse af ikke-lovgivningsmæssige ledsageforanstaltninger samt et horisontalt harmoniseringsinstrument. Hindringerne skal så vidt muligt søges fjernet ved hjælp af ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger.

Afsluttende anbefalinger

25. Regionsudvalget mener, at sikringen af den territoriale og regionale samhørighed bør prioriteres højest i forbindelse med etableringen af et integreret marked for tjenester. Opnåelsen af det indre marked bør være resultatet af en fælles indsats af alle regioner og egne i Europa, og ingen bør udelukkes på grund af en svagere regional økonomisk udvikling.

26. For det andet mener Regionsudvalget, at realiseringen af det indre marked for tjenester under ingen omstændigheder må henvise borgerne alene til en forbrugerrolle. Informations-samfundet bør ikke blive en ny medvirkende årsag til social udstødelse i forbindelse med realiseringen af det indre marked for tjenester. Det bør betragtes som et middel, der fremmer og forbedrer EU-borgernes livskvalitet, og ikke et mål, som udelukkende er til fordel for servicevirksomhederne.

27. Regionsudvalget mener, at et velfungerende indre marked forudsætter, at der gøres fremskridt mht. fjernelse af hindringerne for den fri bevægelighed for tjenester. Servicesektoren tegner sig i dag for to tredjedele af de eksisterende jobs i Europa.

28. De nye teknologier spiller en fundamental rolle i opbygningen af et integreret indre marked. Regionsudvalget anser SMV's tilpasning til de nye teknologier for at være en enestående chance, som vil give dem mulighed for at konkurrere og samarbejde med de store virksomheder og dermed adgang til nye markedssegmenter. De nye teknologier vil nedbringe de omkostninger, der er forbundet med etablering

og vedligeholdelse af infrastrukturer og med forretningsvirksomhed i forskellige medlemsstater. Disse omkostninger er underlagt særskilt lovgivning i hver enkelt medlemsstat og kan i dag kun afholdes af store virksomheder — ikke af SMV. Derfor har store virksomheder hidtil haft lettere adgang til forskellige markeder.

29. Den omstændighed, at informationssamfundet fremmer etableringen af det indre marked for tjenester, kan imidlertid føre til, at servicevirksomheder flytter til regioner eller kommuner, hvor de økonomiske og skattemæssige forhold er gunstigere. Regionsudvalget mener, at man bør være særlig opmærksom på gennemførelsen af EU's politik på skatte- og afgiftsområdet, på den støtte, som de mest udviklede regioner kan yde til disse virksomheder, og på effekten af denne støtte.

30. Regionsudvalget anser det for afgørende nødvendigt at intensivere udviklingen af de store transport-, energi- og telekommunikationsnet og forbedre deres effektivitet. Regionsudvalget går ind for samtrafik og interoperabilitet mellem nettene, således at de kan bidrage til en ensartet og retfærdig regional udvikling.

31. Regionsudvalget mener, at integrationen af det indre marked for tjenester skal foregå efter en bæredygtig fremgangsmåde under hensyntagen til arbejdstagernes, virksomhedernes og markedernes kapacitet ud fra kvalitets-, økoeffektivitets- og konkurrencemæssige samt rationelle og funktionelle kriterier.

32. Regionsudvalget mener, at de europæiske virksomheders konkurrenceevne bør baseres på tjenesteydelsesternes kvalitet. De europæiske tjenester har udmærket sig ved at inkorporere en høj merværdi. Typiske kvalitetsparametre er økologisk produktion, kultur, oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser samt miljøbeskyttelse. Styrkelsen af de europæiske virksomheders konkurrenceevne over for ikke-europæiske

virksomheder må ikke gå ud over de europæiske tjenesters kvalitet.

33. Regionsudvalget opfordrer virksomhederne til ikke at kompensere for prissænkninger på tjenesterne for at forbedre konkurrenceevnen ved at reducere lønomkostningerne. Rimeelig løn og sociale ydelser har været to karakteristiske elementer i den europæiske velfærds- og arbejdsmarkedsmodel. Overholdelse af arbejdstagernes rettigheder og den sociale dialog er kendetegnende for den europæiske model⁽¹⁾.

34. Regionsudvalget peger på behovet for innovation med henblik på udvikling og levering af nye tjenester fra europæiske virksomheders side.

35. Regionsudvalget vil være særlig opmærksom på forbrugerbeskyttelsespolitikken. I forbindelse med udbuddet af tjenester i det indre marked bør der tages hensyn til forbrugernes sundhed, skønt de kriterier for sundhedsbeskyttelse, som de enkelte medlemsstater har fastsat, ikke må skabe yderligere hindringer for gennemførelsen af det indre marked.

36. Regionsudvalget anser det for nødvendigt, at regionerne deltager i høringsfasen med henblik på indkredsning af hindringerne i det indre marked for tjenester, eftersom de med deres direkte kendskab til og kontakt med det lokale og regionale erhvervsliv kan bidrage med information, som kan være til stor nytte for Kommissionen.

37. Regionsudvalget mener, at Kommissionen bør overvåge, om medlemsstaterne, regioner og kommuner reelt anvender reglerne om fri bevægelighed for tjenester i det indre marked, herunder reglerne vedrørende beskyttelse af miljøet, folkesundheden og forbrugerne, og navnlig bør den sørge for, at de registrerede hindringer fjernes.

⁽¹⁾ Eurostats rapport (marts 2001): Analyse af arbejdskraftomkostningerne i industri- og servicesektoren i Europa, USA og Japan.

Bruxelles, den 13. juni 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget